

Jordbruksbyrån informerar

2/2024

Jordbruksbyrån tillhör landskapsregeringens näringsavdelning. Jordbruksbyrån ansvarar för genomförandet av den del av jordbrukspolitiken som tillhör landskapets ansvar enligt självstyrelselagen

Ansökan om kostnadsersättningsstöd till exporterande livsmedelsföretag

Stöd beviljas för transportkostnader för export av förädlade jordbruksprodukter. Stödet är maximalt 10 % av exportkostnaden och kostnaden ska utgöra minst 10 % av företagets kostnader för den exporterande verksamheten.

Mer information och blankett finns på landskapsregeringens webbplats för stöd www.stod.ax

Sista ansökningsdag är den 12.4.2024

Kontaktperson: Leif Franzell, tel: 018-25 276, e-post: leif.franzell@regeringen.ax

Repetition gällande användning av utsäde på en ekologisk gård

1. I första hand ska du använda 100 % ekologiskt utsäde
2. I andra hand ska du använda växtförökningsmaterial under omställning
3. Finns inte det? Kolla då om utsädet du vill använda finns med på allmänna dispensen som du hittar via landskapsregeringens webbplats <https://www.regeringen.ax/naringsliv-foretagande/lantbruk/ekologisk-produktion>
4. Ansök om individuellt undantag innan sådd. Samma förfarande som tidigare, men vi får inte bevilja dispens om motsvarande utsäde, på sortnivå, finns registrerat som ekologiskt i den finska utsädesdatabasen. Du hittar även utsädesdatabasen via vår webbplats.

Specialregler gällande vallfröblandningar: utsädesblandningar med minst 70 % ekologiskt frö eller frö under omställning får säljas som blandningar om det finns ett nationellt, i praktiken åländskt, godkännande av blandningen. Odlare får använda dessa "Godkända blandningar" utan att ansöka om individuell dispens. Listan över vilka blandningar som godkänts finns bland bilagorna på vår webbplats och kan utökas efterhand fröfirmorna lämnar in ansökan om godkännande.

Kontaktpersoner: Katarina Rehnström, tel. 018-25 289,
e-post: katarina.rehnstrom@regeringen.ax
eller Annette Loumann, tel. 018-25 273, e-post: annette.loumann@regeringen.ax

Miljö- och klimatskolning ordnas nu som webbutbildning – du kan gå din första utbildningsdag fram till slutet av april 2024

Har du ingått ett gårdsomfattande miljöåtagande ska du enligt villkoren för erhållande av ersättningen årligen, eller sammanlagt fem gånger under åtagandeperioden delta i en miljö- och klimatskolningsdag.

Jordbrukarna på Åland har nu fått möjlighet att koppla upp sig till den webbutbildning som Livsmedelsverket ordnar. Webbutbildningen är redan öppen och du kan gå din första utbildningsdag fram till slutet av april 2024.

Anslutningen sker via Vipu-tjänsten på mellanbladet Ansök/Anmäl. Från Vipu förflyttar du dig vidare till utbildningsplattformen Priima. Du gör utbildningen på egen hand då när det passar dig själv. Vem som helst av gårdens delaktiga som har rätt att utträta ärenden för gårdens räkning kan genomgå utbildningen. Endast de gårdar som har ett gårdsomfattande miljöåtagande har tillträde till utbildningsplattformen.

De kursalternativ som du kan välja bland är följande:

- Kolbindning på åkermark och markens växtskick
- Minskning av växthusgasutsläppen och anpassning till klimatförändringen på gården
- Främjande av jordbruksnaturens mångfald
- Vattenskydd på gården
- Metoder för integrerad bekämpning.

Du behöver inte förbereda dig inför utbildningen men reservera cirka 4 timmar tid. Hinner du inte bli klar med hela utbildningen på en gång kan du fortsätta senare, men observera att plattformen stängs i slutet av april 2024. Ett nytt kurstillfälle ordnas igen under våren 2025.

Utbildningen betygsätts inte. Prestationen är antingen godkänd eller underkänd. Blir du inte godkänd på första försöket kan du gå om utbildningen. Antalet försök har inte begränsats. Du behöver heller inte svara rätt på alla frågor för att bli godkänd.

Senare under våren kommer du att kunna se dina genomförda kurser i Vipu-tjänsten. Också myndigheten ser dina kurser direkt i systemet och du behöver inte separat skicka in dina kursintyg till landskapsregeringen.

Miljö- och klimatskolningsdagarna kommer att ordnas endast som webbutbildning, andra prestationssätt är inte möjliga.

Kontaktperson: Leila Lindström tel. 018-25 287, e-post: leila.lindstrom@regeringen.ax

Allmänt om besprutningar

Växtskyddsmedel är utvecklade att bekämpa ogräs eller skadegörare, vilket medför att de kan vara till skada även för andra organismer och växter i omgivningen.

Tänk på detta vid besprutning:

1. Läs och följ bruksanvisningen noggrant, inför varje besprutning. Felaktig användning, till exempel dosering, tidpunkt, antal besprutningar, kan få märkbara konsekvenser för EU:s jordbruksstöd.
2. Om preparatet är skadligt eller menligt för bin och humlor, är behandling av blommande växter tillåten endast efter binas flygtid mellan kl. 21 och 06.
  - Ett preparat försett med pollinerarbegränsning får aldrig användas närmare än 60 meter ifrån ett bisamhälle utan ägarens tillstånd
3. Växtskyddsmedel får inte hamna utanför behandlingsområdet och förstöra till exempel intilliggande gröda, grannens bärbuskar, jordgubbar, gräsmatta osv. Växtskyddsmedlet får inte heller hamna på vägar.
4. Fäst speciellt uppmärksamhet vid eventuella begränsningar för preparatet (avstånds- och andra begränsningar vid besprutning nära bebyggelse, vattendrags- och grundvattenbegränsningar, upprepade användningar, organismvarningar mm.)
  - Bespruta inte vid blåsig väder
  - Använd inte sprutans påfyllningsanordning till att fylla på vatten direkt från vattendrag
  - Skyddsavståndet till vattendrag bestäms av det preparat i tankblandningen som har längst skyddsavstånd (mäts från strandlinjen vid besprutningstillfället)
  - Släpp inte ut överflödigt sprutvätska eller tvättmedel från sprutan i vatten eller avlopp
  - Notera och iaktta skyddsavstånd till brunnar och källor som används till hushållsvatten
5. Det är viktigt att även som ekologisk producent vidta försiktighetsåtgärder (till exempel en skyddszon) för att säkerställa att odlingen inte, genom vindavdrift, kontamineras av konventionella växtskyddsmedel från konventionella angränsande skiften

Tips!

Berätta för grannar som bor intill åkrarna som skall besprutas *att* du ska bespruta, *vad* du ska använda för preparat och *varför*. Lämna ett ordentligt avstånd till tomtgränsen så att inga olägenheter uppstår!

Kontaktperson: Annika Hollsten, tel 018-25 293

e-post: annika.hollsten@regeringen.ax

Höjd ersättningsnivå för avbytarna

Avbytarföretagarna har sedan uppgången i kostnader hört sig för om möjligheten att höja stödnivån. På grund av ett något minskat uttag genom åren, ger den bibehållna budgetramen ett litet utrymme för detta, och ett lagförslag har varit ute på remiss. Remissvaren visar att det också finns andra synpunkter på lagen, men i det här skedet måste vi koncentrera oss på just ersättningsnivån, för att processen inte ska bli onödigt utdragen. Vi har dock remissvaren i åtanke och inväntar en möjlighet att se över lagen i sin helhet vid ett senare tillfälle.

Kontaktperson: Annette Loumann, tel 018-25 273, e-post: annette.loumann@regeringen.ax

Nu är det dags att förnya din växtskyddsexamen

Om din växtskyddsexamen går ut under 2024 eller om den gått ut redan tidigare, så är det hög tid att förnya den nu. Växtskyddsexamen är obligatorisk för alla som använder växtskyddsmedel i arbetet. Avlagd examen är i kraft i 5 år.

En inspelad kurs och den digitala examen nås via:

<https://landsbygd.ax/alands-hushallningsallskap/radgivningstjanster/vaxtodling/>

Det är inte obligatoriskt att gå kurs för att avlägga examen, men den inspelade kursen som nås via länken, innehåller information som är viktigt att känna till. Kursen är i Ålands Hushållningssällskaps regi och kostar 70 € + moms. I priset ingår boken "Växtskydd för åkergrödor" (värde ca 35 €).

Att avlägga examen är gratis.

Kontaktperson för kursen: Joachim Regårdh tel. 0457 526 7303

Kontaktperson för examen: Annika Hollsten tel. 018-25 293

e-post: annika.hollsten@regeringen.ax

Glad påsk!

